

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Titlul actului normativ

Legea privind statistica demografică în România

II. Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Sistemul statistic național este pus în fața unor cerințe de raportare interne și internaționale pentru care nu există în prezent surse de date care să ofere informația necesară determinării statisticilor respective. Este vorba în special despre statistica populației și cea a migrației.

În domeniul statisticii populației și migrației internaționale au intrat în vigoare, în ultimii ani, mai multe regulamente europene care stabilesc un cadru unitar de raportare a datelor statistice, acestea impunând utilizarea unor definiții și noțiuni precise privind sfera de cuprindere a indicatorilor statistici, perioadele de referință, termenele și formatele de raportare etc.

Actele normative europene la care facem referire sunt:

- Regulamentul (UE) nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile demografice europene,
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr.205/2014 al Comisiei, de stabilire a condițiilor uniforme de aplicare a Regulamentului (UE) nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile demografice europene, în ceea ce privește defalcarea datelor, termenele și revizuirile de date,
- Regulamentul (CE) nr.862/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile comunitare din domeniul migrației și protecției internaționale,
- Regulamentului (CE) nr.223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene

Regulamentele(UE) nr. 1260/2013 și nr. 205/2014 au în vedere calculul de către statele membre UE a indicatorului **Populația rezidentă** pe baza conceptului de „reședință obișnuită” și a pragului de timp de 12 luni.

Regulamentul (CE) nr 862/2007 are în vedere calculul de către statele membre UE a indicatorilor privind migrația internațională și **impune utilizarea criteriului reședinței obișnuite și a pragului de 12 luni** în funcție de care o persoană este considerată imigrant în/emigrant dintr-o anumită țară..

Până în prezent, pentru măsurarea migrației internaționale (care reprezintă una din componentele utilizate în calculul populației rezidente) au fost utilizate surse administrative de date. Sursele administrative folosite până în prezent nu reflectă decât o mică parte a emigrației internaționale, și anume pe cea definitivă, referitoare numai la cetățenii români care părăsesc definitiv România prin schimbarea domiciliului în altă țară. Acest fapt a determinat o supra-evaluare a numărului populației rezidente a României, în special în perioada dintre ultimele două recensăminte ale populației.

În vederea îndeplinirii obligațiilor europene care presupun modificări semnificative de ordin metodologic, soluția optimă constă în exploatarea informațiilor individuale care sunt colectate și stocate în bazele de date administrative ale mai multor autorități și instituții publice. Pentru a putea răspunde tuturor cerințelor de date privind populația, atât pe plan intern cât și internațional, pe baza datelor individuale preluate din sursele administrative,

INS va crea și gestiona o bază de date statistice de mobilitate socială a populației (StatPop) care va permite producerea indicatorilor statistici privind populația și migrația internațională.

Necesitatea construirii și utilizării bază de date statistice de mobilitate socială a populației (StatPop) este determinată, în principal, de:

- **obligatia** României, în calitate de Stat Membru al UE, de a se conforma prevederilor regulamentelor europene și a produce statistici armonizate la normele europene pentru seriile de date de populație rezidentă și migrație internațională;
- **lipsa unor surse de date** care să ofere informația necesară pentru producerea statisticilor de populație rezidentă și migrație internațională solicitate pe plan intern și internațional.

Prezentul proiect de act normativ răspunde necesităților naționale și angajamentelor internaționale asumate de România referitoare la producerea statisticilor de populație, demografie și migrație internațională prevăzute în actele normative europene menționate.

Legea supusă dezbaterii a fost elaborată în conformitate cu principiile cuprinse în Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România, nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare.

2. Schimbări preconizate

1. Crearea cadrului legal pentru construirea bazei de date statistice de mobilitate socială care să răspundă nevoii de informații pentru organizarea și producerea statisticilor de populație, demografie și migrație internațională în România

Politicile europene: În conformitate cu regulamentele UE din domeniul statisticii demografice și ale migrației internaționale, INS trebuie să producă anual informații statistice referitoare la populația rezidentă a României, numărul de emigranți și respectiv cel de imigranți (fluxuri, în special). Pentru determinarea acestor indicatori trebuie să se utilizeze criteriul reședinței obișnuite și cel al pragului de 12 luni de prezență sau absență din țară. Populația rezidentă la 1 ianuarie al fiecărui an care trebuie raportată de INS către Eurostat (Biroul de Statistică al UE), în luna august a fiecărui an, este populația luată în considerare pentru determinarea majorității calificate de vot în Consiliu.

Politicile naționale: Statisticile demografice anuale sunt fundamentale pentru definirea unui spectru larg de politici naționale, în special cu privire la aspectele sociale și economice. Statisticile privind populația constituie un element esențial de calcul al unor indicatori de interes în monitorizarea dezvoltării durabile și a calității vieții populației din România. Baza de date statistice de mobilitate socială va asigura informații la nivel detaliat în profil teritorial, informații necesare decidentului național la nivel central, dar și celui de la nivel local, în formularea programelor și strategiilor sociale, economice, de amenajare a teritoriului etc.

În prezent, în România, nu există surse de date administrative sau statistice care să permită producerea acestor indicatori.

Baza de date StatPop, elaborată și administrată de către Institutul Național de Statistică, cuprinde date cu caracter personal, inclusiv prelucrarea CNP-lui, privind populația după domiciliu, rezidentă și migrația internațională, colectate din surse administrative și surse statistice. Utilizarea surselor administrative se realizează în vederea reducerii gradului de solicitare a furnizorilor de date și a costurilor cercetărilor statistice, în măsura în care aceste date sunt necesare pentru elaborarea, dezvoltarea și difuzarea de statistici comunitare.

Prin urmare, este necesară construirea unei astfel de surse de date, prin reunirea informațiilor administrative disponibile în diferite registre și baze de date gestionate de

diverse autorități și instituții publice(inclusiv structurile aflate în subordinea/coordonare/sub autoritatea acestora), precum și de alți furnizori de date care colectează sau administrează date în domeniul demografiei și mobilității sociale a populației, în baza unor convenții de colaborare.

Furnizorul de date este persoana juridică care are obligația să transmită Institutului Național de Statistică, exclusiv pentru scopuri statistice, datele colectate sau administrate, utile în elaborarea statisticilor demografice și de mobilitate socială a populației.

Precizăm că, în prezentul proiect de act normativ se prevede respectarea prevederilor cap. X - Confidențialitatea și protecția datelor statistice din Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România, nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare.

2. Înglobarea în baza de date statistice de mobilitate socială a informațiilor necesare pentru estimarea veniturilor și a indicatorilor de sărăcie, la nivel național și teritorial.

Începând cu anul 2016, INS are ca obligație să înceapă să producă, anual, statistici privind veniturile populației în profil teritorial. Aceste statistici sunt necesare pentru construirea indicatorilor de sărăcie și excluziune socială în profil teritorial care vor fi luați în calcul, împreună cu alți indicatori din alte domenii, în metodologia de repartizare a fondurilor europene pentru sprijinirea regiunilor celor mai sărace. Aceste statistici pot fi construite numai prin corelarea datelor din sursele statistice cu informațiile privind veniturile populației disponibile în sursele administrative (gestionate de ANAF, APIA, CNPP, ANOFM, ANPIS etc.).

3. Operaționalizarea terminologiei necesare pentru producerea statisticilor de populație, demografie și migrație internațională, pentru toate autoritățile și instituțiile publice care vor furniza date

În conformitate cu prevederile actelor normative de organizare și funcționare ale diverselor autorități și instituții publice care gestionează date de interes (pentru construirea statisticilor de populație, demografie, migrație internațională și mobilitate socială a populației), informațiile înregistrate în sursele administrative sunt denumite în diferite moduri, au diverse sfere de cuprindere, momente de referință, semnificație. Pentru a face posibilă utilizarea lor în scopuri statistice, aceste terminologii trebuie „traduse” în limbaj unic, astfel încât să permită comparabilitate, complementaritate, coerență.

4. Autorizarea autorităților și instituțiilor publice pentru transferul informațiilor cu caracter personal

Înregistrările individuale vor fi identificate unic prin Codul Numeric Personal - CNP. Prin fiecare înregistrare individuală se urmăresc și se înregistrează o serie de variabile demo-socio-economice și de mobilitate, precum și evoluția în timp a acestora.

Necesitatea integrării datelor cu caracter personal din sursele administrative inclusiv a CNP-ului survine din necesitatea utilizării unui element comun de legătură care să servească drept cheie primară între bazele de date administrative.

Setul de variabile urmărit are scopul de a asigura producerea unor indicatori statistici necesari pe plan național și la nivelul UE, în special cei referitori la populația rezidentă și migrația internațională, care nu pot fi produși din alte surse statistice sau administrative disponibile în prezent.

3. Alte informații

Baza de date statistice de mobilitate socială va asigura informații detaliate, inclusiv în profil teritorial, pentru o gamă complexă de variabile ceea ce va permite reducerea substanțială a costurilor următoarei runde a recensământului populației.

III. Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Impactul în plan macroeconomic al legii privind statistica demografică în România, care reprezintă un cadru de reglementare a unei activități de natură informațională, pusă în slujba societății, nu este unul direct, comensurabil. În mod indirect însă, este de la sine înțeles, că printr-o reglementare modernă, eficientă, adaptată normelor și standardelor internaționale, cu precădere celor ale Uniunii Europene, așa cum este cea propusă prin prezentul proiect de lege, statistica românească va contribui semnificativ la procesul cunoașterii, și, ca o consecință, la adoptarea de către factorii responsabili, a deciziilor de politică macroeconomică pe termen scurt, mediu și lung

1^a Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat - nu este cazul

2. Impactul asupra mediului de afaceri - nu este cazul

3. Impactul social

Proiectul de lege asigură producerea de informații utile:

- pentru fundamentarea și îmbunătățirea politicilor și strategiilor din domeniul: educației, sănătății, ocupării, sărăciei și excluziunii sociale, amenajării teritoriale, dezvoltării rurale etc.
- privind mobilitatea socială a populației (intrarea/ieșirea din sistemul public de învățământ, intrarea/ieșirea de pe piața muncii, schimbarea statutului ocupațional sau a nivelului de educație de la o generație la alta);
- evaluării situației economice și sociale a persoanelor imigrante în România;

4. Impactul asupra mediului – nu este cazul

5. Alte informații

Baza de date statistice de mobilitate socială (StatPop) va avea capacitatea de a produce cea mai mare parte a informațiilor de tipul recensământului pentru datele de populație (nu și clădiri și locuințe) ceea ce va reduce substanțial costurile de realizare a următorului/următoarelor runde ale recensământului de populație.

IV. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) - nu este cazul

Indicatori	- în mii lei (RON) -					
	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
	2014	2015	2016	2017	2018	

1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:

a) buget de stat, din acesta:

- i. impozit pe profit
- ii. impozit pe venit

b) bugete locale

- i. impozit pe profit

c) bugetul asigurărilor sociale de stat:

- i. contribuții de asigurări
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:
- a) buget de stat, din acesta:
 - i. cheltuieli de personal
 - ii. bunuri și servicii
 - b) bugete locale:
 - i. cheltuieli de personal
 - ii. bunuri și servicii
 - c) bugetul asigurărilor sociale de stat:
 - i. cheltuieli de personal
 - ii. bunuri și servicii
3. Impact financiar, plus/minus, din care:
- a) buget de stat
 - b) bugete locale
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare
7. Alte informații

V. Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ (acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ):

a) acte normative care se modifică sau se abrogă ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

- nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

-nu este cazul

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

- nu este cazul

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

- nu este cazul

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente, făcându-se referire la un anume acord, o anume rezoluție sau recomandare internațională ori la alt document al unei organizații internaționale:

Prezentul proiect este în concordanță cu Regulamentul (UE) nr.1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene, Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 205/2014 al Comisiei din 4 martie 2014 de stabilire a condițiilor uniforme de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1260/2013 privind statisticile demografice europene, în ceea ce privește defalcarea datelor, termenele și revizuirile de date, Regulamentul (CE) nr.862/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007

privind statisticile comunitare din domeniul migrației și protecției internaționale și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr.311/76 al Consiliului privind elaborarea de statistici cu privire la lucrătorii străini, Regulamentului (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr.1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene.

6. Alte informații

- nu este cazul

VI. Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

- nu este cazul

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

- nu este cazul

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

- nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul va fi supus analizei Consiliului Legislativ, în vederea obținerii avizului favorabil.

6. Alte informații

Prezentul proiect a fost elaborat în urma consultării Grupului de lucru interinstituțional constituit conform activităților prevăzute în *Planul de măsuri privind problematica populației și a migrației internaționale*.

Din Grupul de lucru interinstituțional fac parte reprezentanți din:

- Guvernul României: Direcția pentru Strategii Guvernamentale
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (**MDRAP**)
- Ministerul Afacerilor Interne – **MAI** (inclusiv Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date - **DEPABD**, Direcția Generală de Pașapoarte – **DGP**, Inspectoratul General pentru Imigrări - **IGI**)
- Ministerul Afacerilor Externe - **MAE**

- Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice – **MMFPSPV** (inclusiv Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă - **ANOFM**, Casa Națională de Pensii Publice – **CNPP**, Inspekția Muncii – **IM**, Agenția Națională pentru Plăți și Inspekție Fiscală - **ANPIS**)
- Ministerul Justiției – **MJ** (inclusiv Autoritatea Națională pentru Cetățenie - **ANC**)
- Ministerul Educației Naționale - **MEN**
- Ministerul Sănătății – **MS** (Casa Națională de Asigurări de Sănătate - **CNAS**)
- Ministerul Finanțelor Publice - **MFP** (inclusiv Agenția Națională de Administrare Fiscală - **ANAF**)

VII. Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normative

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute în baza Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare. Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice, prin postarea pe site-ul INS.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

- nu este cazul

3. Alte informații

- nu este cazul

VIII. Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea **competențelor** instituțiilor existente

- de discutat în privința competențelor

2. Alte informații

- nu este cazul

Procedura legislativă urmează a fi stabilită!